

Barnkonsekvensanalys Skegrie skola

1. Beskrivning av ärendet

Bildningsförvaltningen utreder möjligheten att göra Skegrie skola till en F-9 skola. Att göra skolan till en F-9 skola går helt i linje med förvaltningens målsättning att ha en 1-16-årsorganisation där varje rektor och rektorsområde kan följa varje individ från ett års ålder tills de är sexton. Detta för att göra en så kvalitativ utbildning som möjligt för varje elev med en möjlighet för varje elev att utvecklas så långt som möjligt.

Det finns redan fem stycken F-9-skolor i kommunen. Tre som har varit igång under flera år med en god undervisning och trygghet i ett F-16-årsperspektiv där varje elev har kunnat följas och utvecklas efter sina behov. Två av skolorna har precis slagits samman för att från och med HT 21 vara F-9-skolor.

Att göra Skegrie skola till en F-9 skola hade även frigjort lokaler på en av våra F-9 skolor inne i centrala Trelleborg för att ge plats åt en expanderande grundsärskoleverksamhet.

Syftet med en barnkonsekvensanalys är att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet inom en verksamhet. I genomförandet av denna analys har Barnombudsmannens stödmaterial *Prövning av barnets bästa* använts som inspiration.

2. Inhämtning av elevernas synpunkter

Den 18 oktober genomfördes intervjuer med 14 elever i åk 5 och 17 elever i åk 6. Eleverna intervjuades gruppvis, totalt genomfördes sex intervjuer. Ett och samma frågeformulär användes vid samtliga intervjuer, se bilaga 1. Elevernas vårdnadshavare informerades i förväg, de elever som intervjuades hade vårdnadshavares tillåtelse. Innan intervjuerna hade eleverna informerats om vad ärendet handlade om samt om barnkonsekvensanalysen.

Intervjuerna genomfördes av Karin Jeppsson, samordnare ANDT och barnkonventionen, kultur- och fritidsförvaltningen. Intervjuerna dokumenterades av Jens Kleiman, rektor på Skegrie skola.

Här följer en sammanfattande redogörelse av vad som framkom i intervjuerna med eleverna i årskurs 5 och 6.

Vad som är viktigt för att Skegrie skola ska fungera bra även för elever som går på högstadiet

Här lyfter eleverna sammanfattningsvis fram att:

- Det är viktigt med egna förvaringsskåp till högstadieeleverna. Både för att kunna låsa in värdesaker (exempelvis mobil), men också för att slippa bära runt på för mycket saker.
- Att det kan behövas olika zoner inom skolans område för yngre och äldre elever. Kanske är det till exempel inte så bra om elever i åk 2 möter elever i åk 9. Viktigt med rastvakter. Gärna fler raster och det är viktigt med bra aktiviteter, exempelvis pingis och biljard. Vill kunna vara inomhus på rasterna, men det får gärna finnas ett utomhustak så att det känns tilltalande att gå ut en stund även vid dåligt väder.
- Viktigt att det finns tillräckligt med utrymme för alla elever. Skolgården ska inte bli mindre på grund av att skolan byggs ut.
- Det är viktigt att schemat planeras på ett sådant vis att det finns tillräckligt med tid att ta sig runt mellan olika lektioner och att det inte blir för långa dagar om vissa lektioner förläggs till andra skolor. Det allra bästa vore om *all* undervisning kan ske på plats, så att eleverna slipper åka iväg. Eleverna lyfter även fram vikten av välutbildade lärare.
- Likaså är det viktigt att skolmaten räcker till ordentligt och att det finns gott om tid och plats för alla att äta i lugn och ro.
- En kiosk eller ett café är ett önskemål, men det ska vara nyttigt utbud. Bra att kunna äta mellanmål, inte minst då skoldagarna är längre.

Fördelar respektive nackdelar med att göra Skegrie skola till en F-9 skola

Det är både för- och nackdelar med att göra Skegrie till en F-9 skola, eleverna upplever ungefär lika hög grad av fördelar respektive nackdelar.

Här lyfter eleverna sammanfattningsvis fram att:

- Det är en fördel att man känner många, man kan ha kvar samma kompisar, känner lärarna och vet hur allting fungerar på skolan. Det känns tryggt.

Det kan samtidigt vara till nackdel att inte få byta miljö och att inte få nya kompisar. På en mindre skola kan det även vara svårare att hitta andra kompisar om det uppstår konflikter. Några elever befarar att det kan komma kännas jobbigt med de förändringar som kommer när de sedan börjar gymnasiet.

- Att ha nära till skolan är en fördel. Eleverna kan gå eller cykla och slipper pendla med buss, vilket kan vara stressigt.

Trivseln på Skegrie skola i dagsläget och vad som är viktigt för att trivas i skolan i allmänhet

Här lyfter eleverna sammanfattningsvis fram att:

- De flesta trivs bra på Skegrie skola.
- För att trivas bra är det viktigt att det finns många vuxna som har koll och bidrar till trygghet. Trygghet är viktigt för att kunna trivas. Viktigt att alla ska få vara med och att det inte förekommer mobbning.
- Lärarna ska vara snälla, rättvisa, välutbildade och som elev ska man få det stöd som behövs men också utmanas att lära sig mer.
- Det måste finnas tillräckligt bra med utrymme på skolan, så att det inte blir för trångt.
- Bra kompisar är viktigt för att kunna trivas. Alla ska vara snälla och visa varandra respekt. Att jobba med fadderverksamhet kan vara ett sätt. Mycket handlar om hur de äldre eleverna uppträder gentemot yngre elever.

Övriga tankar och synpunkter

- Det finns en oro för att det kan bli bullrigt och stökigt på skolans område medan det byggs nya lokaler åt högstadiet.

3. Inhämtning av synpunkter från personal på Skegrie skola

Personal på Skegrie skola har fått möjlighet att besvara en enkät. Här följer en redogörelse utifrån vad som framkom av svaren, i något nedkortad version.

Faktorer som är särskilt viktiga att ta hänsyn till inför och under en förändring att gå från F-6 skola till F-9.

- Tydlighet för eleverna om var de får lov att vara. Att äldre elever till stor del inte vistas där de yngsta eleverna är. Vikten av hänsynstaganden och att alla elever har samma regler. Samtidigt behöver yngre och äldre elever få mötas ibland, främst för att öka tryggheten hos de yngre eleverna. Viktigt att visa att vi är en skola.
- Yngre elever kan bli negativt påverkade av tråkiga attityder från högstadieelever. Har högstadieelever "friare tyglar" försöker ofta en hel del elever i åk 6 att efterleva högstadieregler, vilket tar mycket energi att förhindra. På en högstadieskola är det extra viktigt med synliga skolvärdar. Beteenden från elever som inte mår bra spiller annars över på övriga elever. Viktigt att fånga upp dem i tid.
- Helhetsperspektivet är viktigt att beakta. För många elever har det varit nyttigt att komma till Trelleborg. En chans att "börja om", se något nytt

och få nya perspektiv. Samtidigt finns det elever som sannolikt hade mått bra av att få vara kvar i Skegrie just för tryggheten, trivseln och rutinen.

I nuläget när eleverna går i Trelleborg under högstadiet får de möjlighet till ökad förståelse för personers olika bakgrunder, träffa jämnåriga från andra områden i kommunen och utöka sitt kontaktnät. Går eleverna hela grundskolan utanför Trelleborg skulle det kunna leda till begränsad förståelse för andras uppväxtförhållanden.

Eleverna kommer endast träffa de barn som de träffat sedan förskoletiden. I början av utvidgandet av Skegrie skola kommer det vara mycket bussande för åk 7-eleverna in till centrala Trelleborg, restid samt timplan bör beaktas.

- Budgetarbetet i samband med tjänstefördelning kommer vara svår att få effektiv. Många småtjänster som behövs tillsättas endast för åk 7. Ändamålsenliga lokaler, hur länge håller det innan skolan blir en byggarbetsplats för alla?
- Att all personal informeras kontinuerligt inför och under förändringen, det gäller både praktiska saker och på organisationsnivå.

Vad som kan göras för att förändringen ska bli så bra som möjligt för eleverna

- Tydlighet gentemot eleverna, vilket innebär behov av tydlighet från ledningen med klara direktiv. Att i tidigt skede nå ut med information till elever och vårdnadshavare. Att med god framförhållning kunna göra planering utifrån en gedigen riskbedömning.
- Eleverna kan förberedas väl angående förändringen, med information om det praktiska samt angående lärare. Först när personalen känner trygghet kan samma trygghet inges till eleverna. Det är viktigt att finnas tillhands, med fokus på de elever som behöver extra stöd.
- Fadderverksamhet där högstadieeleverna t.ex. får redovisa, laborera, räkna matte eller pyssla med de yngre eleverna för att öka gemenskapen. Högstadieeleverna kanske kan göra en prao på lågstadiet. Hela skolan behöver vara noga med att arbeta med värdegrund och skapa trygghet. Viktigt att eleverna visar respekt för gemensamma regler och att det markeras när det inte fungerar. Tid avsatt för regelbundna möten mellan lärarna på de olika stadierna för att kunna hantera olika problem som uppstår.
- Ämnesgrupper från åk 1-9. Röd tråd i ämnena. Samarbete mellan kollegor som tillvaratar varandras styrkor. Elever på högstadiet kan vara resurser för elever i yngre stadier.

Övriga tankar och synpunkter

- Viktigt att klassrummen inte blandas för mycket. En etta ska inte ha sitt klassrum bredvid en åtta och så vidare. Viktigt att elever i samma årskurs har klassrum nära varandra.
- Respekt för de gemensamma regler som skolan (varje år!!!) sätter upp. När det bryts mot dessa måste det få rätt konsekvenser. Då skapas en tydlighet för alla. Regelbundna möten som hålls (ledningsgrupp, skolutv, arbetslag, ämnesgrupper m.m.).

4. Barnkonventionen

Denna analys tar sin utgångspunkt i följande av barnkonventionens artiklar. Artikel 2, 3, 6 och 12 gör de bärande principerna i barnkonventionen.

- Artikel 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
- Artikel 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- Artikel 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- Artikel 24. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
- Artikel 28. Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.
- Artikel 31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.

5. Handlingsalternativ och analys av konsekvenser

Det två alternativ som finns är:

- Alternativ 1 – att Skegrie skola förblir en F-6 skola och att eleverna får göra skolval inför årskurs 7.

Att pendla från Skegrie till annan skola i kommunen tar både tid och kraft och kan bland annat medföra ökad risk för stress hos eleverna och därmed ha negativ inverkan på hälsan (artikel 24). Pendlingstiden tar dessutom en del av elevernas fritid i anspråk (artikel 31). Pendling inom kommunen bidrar också till mer trafik,

inte minst i närheten av skolorna. Det kan påverka trafiksäkerheten negativt. Så även miljön. Just pendling till andra skolor är något som eleverna i Skegrie gärna vill undvika, vilket de lyfter fram i intervjuerna (artikel 12).

- Alternativ 2 – att Skegrie skola utökas till att bli en F-9 skola.

Eleverna slipper pendla till en annan skola inom kommunen. Detta torde minska risken för stress samt innebära ökade möjligheter till en meningsfull fritid (artikel 31). Därtill bidrar minskad pendling till ökad trafiksäkerhet. Ju fler elever i kommunen som kan gå eller cykla till skolan desto bättre, både utifrån hälsomässiga och miljömässiga aspekter. Regelbunden vardagsmotion har dessutom positiva effekter på barns och ungas lärande (artikel 24 och 28).

En aspekt som är särskilt angelägen att ta i beaktande är elevernas önskemål om att all undervisning bör ske på plats i Skegrie, så att de slipper åka till andra skolor för vissa lektioner.

En mindre skola kan bidra till att skapa en större trygghet och en lugnare miljö. Såväl elever som personal poängterar vikten av synliga vuxna (skolvärddar) i syfte att främja tryggheten. Likaså att yngre och äldre elever till stor del bör vistas i olika zoner. Det är exempelvis viktigt att elever i samma årskurs har klassrum nära varandra.

Att stanna kvar och gå på högstadiet i Skegrie är enligt eleverna en fördel då skolan och dess personal är välbekant, de har sina kompisar där samt trivs på skolan. Samtidigt menar eleverna att det kan vara till nackdel då de inte får möjlighet att byta miljö eller få nya kompisar. Detta är en aspekt som också lyfts fram av personal på Skegrie skola – att det kan vara begränsande för eleverna i Skegrie att inte möta ungdomar från andra delar av kommunen. Att årligen arrangera gemensamma aktiviteter eller ha utbyten mellan högstadieskolor skulle kunna vara ett sätt att möjliggöra möten mellan elever från olika delar av kommunen. Eleverna lyfter även fram vikten av att det måste finnas tillräckligt med utrymmen på Skegrie skola så att det inte blir för trångt, det gäller även matsal och skolgård. Oro uttrycktes för situationen på skolan under tiden nya lokaler byggs för högstadiet. Viktigt är att det inte blir alltför bullrigt och stökigt.

Att eleverna på högstadiet får förvaringsskåp är ett annat önskemål. En annan väsentlig aspekt att beakta är att schemaläggning görs på ett sådant vis att det finns tillräckligt med tid mellan lektionerna, inte minst om det blir så att eleverna kommer att behöva ha vissa lektioner på andra skolor. Därtill önskar eleverna kiosk/café samt tilltalande aktiviteter att ägna sig åt på rasterna, exempelvis pingis och biljard.

Trelleborgs kommun har redan fem stycken F-9-skolor i kommunen och det fungerar väl på dessa enheter, vilket talar för att det så också kommer att göra i Skegrie. En mindre F-9-skola, som Skegrie skola kommer att bli, ger förutsättningar till en trygg skola.

I enlighet med vad både elever och personal på Skegrie skola lyfter fram finns det möjlighet att skapa fadderverksamhet där de äldre eleverna ansvarar för till exempel rastaktiviteter. Det ger träning i ledarskap för de äldre eleverna, skapar en gemenskap på skolan och bidrar till att fler elever är ute och rör på sig. Något som i sin tur främjar välmående och högre måluppfyllelse. Skolan kommer att kunna ge

rätt stöd till eleverna genom hela dess skolgång, då de har en tydlig bild över varje elevs behov.

6. Bedömning av barnets bästa

I detta fall är bedömning av det enskilda barnets bästa inte möjligt, utan görs på gruppnivå, det vill säga vad som bedöms vara barnens bästa. Med utgångspunkt från ovanstående redogörelse och resonemang, som inkluderar synpunkter från elever och personal, bedöms handlingsalternativ 2 vara det bästa beslutsalternativet med hänsyn till barnens bästa.

7. Återkoppling

Rektor ansvarar för att återkoppla till eleverna, efter att beslut har tagits i bildningsnämnden.

Bilaga 1

Intervju med elever

- Om er skola blir en F-9 skola, vad tycker ni är viktigt för oss att tänka på, för att skolan ska fungera bra även för äldre elever som går på högstadiet?

- Finns det några fördelar med att göra er skola till en F-9 skola? Om ja, vilka? Finns det några nackdelar? Om ja, vilka?

(Motivera era svar både angående fördelar och nackdelar)

- Hur trivs ni idag på er skola? Vad tycker ni är viktigt för att kunna trivas i skolan? Finns det något som skulle kunna bli bättre? (Om ja, vad och varför?)

- Några andra synpunkter eller tankar, utöver det som vi redan har pratat om?

Bilaga 2

Enkätfrågor till personal på Skegrie skola

- Finns det faktorer som är särskilt viktiga att ta hänsyn till inför och under en förändring att gå från F-6 skola till F-9-skola? Om ja, vilka sådana faktorer finns och varför är de viktiga att ta hänsyn till?
- Om beslutet blir att skolan ska bli en F-9-skola, hur kan du och dina kollegor göra för att förändringen ska bli så bra som möjligt för eleverna?
- Några andra synpunkter eller tankar som du vill förmedla?